

**ПРАВОВІ ПРОГАЛИНИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Оскільки воєнний стан передбачає собою створення військових адміністрацій, що не передбачено в звичайний період, доцільно дослідити проблемні аспекти діяльності саме військових адміністрацій як специфічних органів місцевого публічного управління, що замінюють місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування на період воєнного часу.

В першу чергу, слід звернути увагу на визначення рівня самостійності, який мають військові адміністрації у вирішенні певних питань. Наприклад, в частині 1 статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» передбачено, що заходи правового режиму воєнного стану вводяться військовим командуванням спільно з військовими адміністраціями (якщо вони створені). З цього формулювання випливає, що для введення цих заходів на певній території необхідно прийняти спільне рішення військового командування та військової адміністрації. Однак у пункті 5 Порядку здійснення заходів під час введення комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування на певних територіях, де оголошено воєнний стан, передбачено інший підхід, згідно з яким «комендантська година та встановлення спеціального режиму світломаскування вводяться шляхом видання наказу військовим командуванням або військовою адміністрацією (у разі її створення)» [1].

Зважаючи на важливість таких заходів для забезпечення правового режиму воєнного стану, необхідно внести уточнення на рівні Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яке визначило б, що заходи правового режиму воєнного стану вводяться шляхом видання спільного наказу військового командування та начальника відповідної військової адміністрації. Це уточнення має бути супроводжене відповідними змінами у підзаконних нормативно-правових актах, які регулюють порядок введення окремих заходів правового режиму воєнного стану [2].

На військові адміністрації покладено низку повноважень публічно-владного характеру. Багато науковців звертають увагу на відсутність положень, які б стосувались правонаступництва військових адміністрацій і ставлять акцент на необхідності законодавчого врегулювання такого з метою дотримання прав та законних інтересів громадян. Однак, дана теза є перебільшенням, оскільки Закон України «Про правовий режим воєнного стану» чітко вказує в яких випадках створюються районні, обласні військові адміністрації на базі місцевих державних адміністрацій, і в яких випадках створюються військові адміністрації населених пунктів, що виконують повноваження місцевого самоврядування, тому і питання правонаступництва буде вирішуватись за аналогією покладаючись або на відповідні державні адміністрації або на селищні, міські ради залежно від бази на якій була створена військова адміністрація.

Отже, в ході війни стало очевидним, що цей період став складним випробуванням для національної системи управління, зокрема для місцевих органів публічної влади в особі місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, в зв'язку з чим фіксується певна кількість викликів та прогалин в діяльності цих структур. Проте, в умовах екстремальної війни ці інститути продемонстрували свій високий рівень організації та готовність ефективно реагувати на виклики воєнного стану.

Перелік посилань:

1. Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2020 р. № 573. Офіційний вісник України. 2020. № 57.
2. Лялюк О.Ю., Точій А.О. Особливості правового регулювання системно-функціональної організації місцевої влади в умовах воєнного стану. *Наука і техніка сьогодні*. № 4 (18) 2023 р. С. 51-62.